

Industriproduktionsindex 2011

NV0402

I denna beskrivning redovisas först allmänna och legala uppgifter om undersökningen samt dess syfte och historik. Därefter redovisas undersökningens innehåll och tillförlitlighet samt hur den genomförs och hur man kan ta del av resultaten. Genom att klicka på en rubrik i innehållsförteckningen kommer man direkt till aktuellt avsnitt.

Innehållsförteckning

A	Allmänna uppgifter	3
A.1	Ämnesområde	3
A.2	Statistikområde	3
A.3	SOS-klassificering	3
A.4	Statistikansvarig	3
A.5	Statistikproducent	3
A.6	Uppgiftsskyldighet	3
A.7	Sekretess och regler för behandling av personuppgifter	4
A.8	Gallringsföreskrifter	4
A.9	EU-reglering	4
A.10	Syfte och historik	4
A.11	Statistikanvändning	4
A.12	Uppläggning och genomförande	5
A.13	Internationell rapportering	5
A.14	Planerade förändringar i kommande undersökningar	6
B	Kvalitetsdeklaration	7
B.0	Inledning	7
B.1	Innehåll	7
1.1	Statistiska målstorheter	7
1.1.1	Objekt och population	7
1.1.2	Variabler	7
1.1.3	Statistiska mått	7
1.1.4	Redovisningsgrupper	8
1.1.5	Referenstider	8
1.2	Fullständighet	8
B.2	Tillförlitlighet	8
2.1	Tillförlitlighet totalt	8
2.2	Osäkerhetskällor	8
2.2.1	Urval	8
2.2.2	Ramtäckning	9
2.2.3	Mätning	9
2.2.4	Svarsbortfall	9
2.2.5	Bearbetning	9
2.2.6	Modellantaganden	10
2.3	Redovisning av osäkerhetsmått	10

<i>B.3</i>	<i>Aktualitet</i>	<i>10</i>
3.1	Frekvens	10
3.2	Framställningstid.....	10
3.3	Punktlighet	10
<i>B.4</i>	<i>Jämförbarhet och sam användbarhet</i>	<i>11</i>
4.1	Jämförbarhet över tiden.....	11
4.2	Jämförbarhet mellan grupper	11
4.3	Sam användbarhet med annan statistik	11
<i>B.5</i>	<i>Tillgänglighet och förståelighet</i>	<i>11</i>
5.1	Spridningsformer.....	11
5.2	Presentation	11
5.3	Dokumentation.....	12
5.4	Tillgång till primärmaterial	12
5.5	Uppl ynningstjänster.....	12

A Allmänna uppgifter

A.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Näringsverksamhet

A.2 Statistikområde

Statistikområde: Industriproduktionsindex

A.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS)

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se Förordningen om den officiella statistiken (2001:100).

A.4 Statistikansvarig

<i>Myndighet/organisation:</i>	Statistiska centralbyrån
<i>Postadress:</i>	Box 24 300, 104 51 Stockholm
<i>Besöksadress:</i>	Karlavägen 100, Stockholm
<i>Kontaktperson:</i>	Sofie Lord
<i>Telefon:</i>	08-506 945 87
<i>Telefax:</i>	08-506 945 76
<i>E-post:</i>	fornamn.efternamn@scb.se

A.5 Statistikproducent

<i>Myndighet/organisation:</i>	Statistiska centralbyrån
<i>Postadress:</i>	Box 24 300, 104 51 Stockholm
<i>Besöksadress:</i>	Karlavägen 100, Stockholm
<i>Kontaktperson:</i>	Sofie Lord
<i>Telefon:</i>	08-506 945 87
<i>Telefax:</i>	08-506 945 76
<i>E-post:</i>	fornamn.efternamn@scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger enligt lagen om den officiella statistiken SFS 2001:99, förordning om den officiella statistiken SFS 2001:100 samt SCBs föreskrifter SCB-FS 2004:11.

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Sekretess gäller för de uppgifter som lämnas in till undersökningen. Uppgifter som behövs för forskningsändamål kan dock efter särskild prövning komma att lämnas ut.

A.8 Gallringsföreskrifter

Gallring regleras enligt beslut från Riksarkivet. I dagsläget sker ingen gallring.

A.9 EU-reglering

Industriproduktionsindex omfattas av *Council Regulation (EC) no 1165/98, concerning short-term statistics.*

A.10 Syfte och historik

Statistiken skall månadsvis belysa förändringen i den ekonomiska aktiviteten inom industrin, såväl totalt som uppdelat på branscher.

Industriproduktionsindex (IPI) har funnits som självständig statistikgren hos SCB sedan 1968, men är idag en delprodukt i en större undersökning. År 1998 slogs nämligen de tre separata undersökningarna order och leveranser, lager samt kapacitetsutnyttjande ihop till en undersökning, *Konjunkturstatistik för industrin*. IPI använder leveranser som huvudkälla och ingår därför som en del i Konjunkturstatistik för industrin.

Sedan starten 1968 har en flera metodförändringar genomförts. Tidigare användes arbetade timmar och produktionsvolym i större utsträckning för att skatta produktionen, men idag är leveranser den främsta källan. IPI beräknades också tidigare som ett fastbasindex, men från och med 2005 beräknas det som ett kedjeindex.

I samband med publiceringen av resultaten för oktober 2010 publicerades historiska tidsserier för IPI som räknats tillbaka till 1980. Ett urval av branscher som i SNI 2007 överensstämmer bakåt i tiden har räknats tillbaka.

A.11 Statistikanvändning

Statistiken används av myndigheter, enskilda företag och organisationer för branschstudier, marknadsanalyser och konjunkturbedömningar. Användare är främst Riksbanken, Konjunkturinstitutet, Finansdepartementet, EU:s statistikorgan Eurostat samt FN.

Inom SCB används uppgifter om industriproduktionen som underlag i Nationalräkenskapernas kvartalsvisa beräkningar av bruttonationalprodukten

(BNP).

A.12 Uppläggning och genomförande

Det finns tre indatakällor. Huvudkällan är produktionsvärden som mäts med hjälp av uppgifter om leveranser, vilka deflateras med hjälp av prisförändringar. För några få branscher som stötvis producerar varor, t.ex. byggande av fartyg och båtar, används istället faktiska produktionsvolymen eller uppgift om antal arbetade timmar.

Uppgifter om leveranser samlas in via urvalsundersökningen Konjunkturstatistik för industrin. Rampopulationen definieras en gång per år med hjälp av SCB:s företagsdatabas i mars och omfattar företag inom näringsområdet *utvinning av mineral och tillverkningsindustri* med 10 anställda eller fler. Urvalsstorleken består av drygt 2 000 företag. Designen är stratifierat urval med obundet slumpmässigt urval inom strata, där stratifieringen görs med avseende på branschtillhörighet och företagsstorlek. Varje år i mars dras ett nytt urval och nya enheter inkluderas, samtidigt som ett antal enheter lämnar undersökningen.

Uppgifter om leveranser samlas in med hjälp av webb- och pappersblanketter. Granskning och eventuell rättning genomförs av inkomna uppgifter. Därefter skattas de totala leveransvärdena inom respektive bransch. Imputering används för att kompensera för både partiellt bortfall och objektsbortfall.

Uppgifter om prisförändringar, som används för att deflatera leveranser, hämtas från urvalsundersökningen Prisindex i producent- och importled. Uppgifter om arbetade timmar hämtas från urvalsundersökningen Konjunkturstatistik, löner för privat sektor. Uppgifter om produktionsvolymen hämtas från undersökningen Månatlig bränsle-, gas- och lagerstatistik samt från enskilda företag och branschorganisationer.

Utifrån deflaterade leveransnivåer och skattade nivåer av antal timmar och produktionsvolymen beräknas en indexserie med kedjeindexmetoden, där uppgift om förädlingsvärden används som vikter vid indexberäkningen.

Varje månad publiceras statistiken i form av indextal, som speglar nivån på industriproduktionen i förhållande till basåret 2005, på SCB:s webbplats i form av tabeller, diagram samt i Sveriges Statistiska Databaser (SSD). Uppgifterna publiceras senast 40 dagar efter referensmånadens slut enligt gällande Eurostat-förordning.

A.13 Internationell rapportering

Rapportering av industriproduktionsindex sker varje månad till Eurostat. De uppgifter som skickas till Eurostat omfattar kalenderkorrigerad, okorrigerad, säsongrensad samt en trendskattad serie.

Uppgifter om industriproduktionens utveckling skickas även till FN varje kvartal.

A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Det föreligger inga planerade förändringar i undersökningen.

B Kvalitetsdeklaration

B.0 Inledning

Industriproduktionsindex mäter och redovisar månadsvis utvecklingen av produktionen för olika branscher inom näringsområdet *utvinning av mineral* och *tillverkningsindustri* (SNI B + C). Industriproduktionsindex bygger till stor del på material som samlas in via urvalsundersökningen Konjunkturstatistik för industrin. Kvalitetsdeklaration är därför främst inriktad på den del av undersökningen som berör insamlandet av uppgifter om leveranser.

B.1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

IPI redovisar i indexform industriproduktionens värdeutveckling, såväl totalt som uppdelat på ett visst antal branscher. För att skatta produktionen används huvudsakligen uppgifter om leveranser som samlas in via en urvalsundersökning.

1.1.1 Objekt och population

Populationen består av verksamhetsenheter inom näringsområdet *utvinning av mineral* och *tillverkningsindustri*, SNI 05-33 (SNI 2007), som tillhör ett icke-finansiellt företag eller statligt affärsverk, sektorkod 110-120 (INSEKT 2000), och där företagsenheten har 10 anställda eller fler. Verksamhetsenheten är en branschmässigt avgränsad del av en företagsenhet.

Urvalsramen definieras i termer av företagsenheter. Därför är urvalsobjekt företagsenhet, medan undersökningsobjekt är verksamhetsenheterna inom utvald företagsenhet.

1.1.2 Variabler

Variabel är industriproduktion som skattas med hjälp av leveranser, produktionsvolym och arbetade timmar för industriarbetare.

1.1.3 Statistiska mått

IPI är volymindex som avser att mäta förändringen i den ekonomiska aktiviteten inom industrin, med utgångspunkt i termer av förädlingsvärdevolymer, mellan två perioder.

Förädlingsvärdevolymer kan ses som skillnaden i volymer mellan vad som slutligen produceras av varor och vad som behövs i förbrukning för att producera dessa varor. Dock är det svårt att mäta både produktions- och förbrukningsvolym på korttidsbasis. Det innebär att en annan volymförändring måste användas som approximation. Därför används huvudsakligen leveranser. I några få branscher används istället produktionsvolym respektive arbetade timmar.

För att genomföra volymläsningsberäkningar i IPI används index av Laspeyres typ. När man skapar ett volymindex mellan ett basår och ett aktuellt år så vägs enligt teorin kvantiteter för det aktuella året samman med priser från basåret och jämförs sedan med kvantiteter vägs med priser från basåret. I IPI byts basåret ut varje år vilket resulterar i att priserna uppdateras varje år. Serien tas därför fram med hjälp av kedjeindexmetoden.

Resultaten redovisas i form av indextal med referensbasår 2005.

1.1.4 Redovisningsgrupper

Resultaten redovisas fördelade på 46 branschgrupper och aggregat enligt SNI2007, vanligtvis på 2-siffernivå men i några fall finare både finare och grövre nivå. Resultaten redovisas också enligt sex MIG-grupper, Main Industrial Groupings.

1.1.5 Referenstider

Referensbasår för IPI är 2005. Indextal beräknas primärt för månad och anger månadens produktionsläge i förhållande till den genomsnittliga produktionsnivån under 2005. Referensperiod är kalendermånad.

1.2. Fullständighet

Industriproduktionsindex innefattar leveransuppgifter från företag i undersökningen konjunkturstatistik för industrin med minst 10 anställda. De branscher som ingår i undersökningen hör till näringsområdena *utvinning av mineral och tillverkningsindustri*.

B.2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Liksom i stort sett all statistik är även Industriproduktionsindex behäftad med viss osäkerhet. Industriproduktionsindex bygger på resultat från andra statistiska undersökningar och i avsnitt 2.2 görs en genomgång av urvalsundersökningen Konjunkturstatistik för industrins felkällor samt vilka konsekvenser det medför.

2.2 Osäkerhetskällor

Bland osäkerhetskällorna som beskrivs nedan bidrar förmodligen främst mätfelet till den osäkerhet som finns i statistiken.

2.2.1 Urval

Urvalsramen består av c:a 6 500 företagsenheter, medan stickprovsstorleken består av drygt 2 000 objekt. Eftersom statistiken är baserad på ett urval av

objekt uppstår en avvikelse mellan observerat resultat och det resultat som man skulle ha erhållit om en totalräkning gjorts. Någon uppskattning av osäkerhetsmarginaler görs i dagsläget inte.

2.2.2 *Ramtäckning*

Undertäckning utgörs av nyetablerade företag som vid urvalstillfället inte hunnit registrerats i företagsregistret. Övertäckning utgörs av de företag som är nedlagda, men som trots det fanns med i ramen vid urvalstillfället. Urvalet till konjunkturstatistik för industrin dras i mars varje år för att fånga upp de företagsförändringar som skett vid årsskiftet. Uppgifterna i rampopulationen vad gäller bransch och antal anställda är då i de flesta fall två år gamla.

2.2.3 *Mätning*

Funktionellt avgränsade industriverksamheter inom utvalda företagsenheter ska rapportera uppgifter om leveranser. En företagsenhet som ingår i urvalet måste således ha åtminstone ett industriarbetsställe och det är endast den industriella verksamheten som ska rapporteras.

När företagen ska rapportera leveranser som avser industriomsättning finns en risk att företaget redovisar periodens totala omsättning beroende på att företaget inte kan särskilja industriverksamhet från övrig verksamhet. Framför allt mindre företag kan uppleva det som ett problem att särredovisa industriverksamhet från övrig verksamhet.

Eftersom många företag, främst mindre, inte har datasystem som stöder månadsrapportering av leveranser görs antaganden om att mätfel finns i statistiken. Även feltolkningar av anvisningar leder till mätfel.

2.2.4 *Svarsbortfall*

Bortfallet i undersökningen konjunkturstatistik för industrin, som står för den största delen av bidraget till industriproduktionsindex, är omkring 20 procent ej inkomna svar under en normalmånad.

Det finns en risk att bortfallet leder till en systematisk under- eller överskattning av statistiken. Imputering används i syfte att försöka kompensera för bortfallsfelet.

2.2.5 *Bearbetning*

Uppgifter om leveranser samlas in med hjälp av blanketter. Drygt 95 procent av de inkomna svaren lämnas via den elektroniska webbblanketten (SIV), medan resterande del inkommer via pappersblanketter vilka bearbetas manuellt.

I samband med dagliga överföringar från SIV slussas de formellt korrekta uppgifterna direkt till produktionsdatabasen. Uppgifter som har någon form av fel, exempelvis summeringsfel och negativa värden, skrivs till en fellogg och

rättas manuellt.

Efter att uppgifterna registrerats i produktionsdatabasen granskas de. Till detta används ett specialutformat granskningsprogram, SELEKT. Detta fungerar så att det gör en bedömning av observationens avvikelse från ett, utifrån tidigare lämnade observationer för samma enhet, förväntat värde. Detta viktas sedan med den effekt värdet skulle ha om det faktiskt är fel. Varje observation får genom detta förfarande en poäng. Sedan görs granskningen utifrån den prioriteringsordning som poängerna skapar, det vill säga högst poäng granskas först. Misstänkta fel följs upp med återkontakter i form av telefonsamtal och e-post.

En slutlig granskning görs på aggregerade branschdata före publicering i samband med att de tre indatakällorna (arbetade timmar, leveranser och produktionsvolym) har aggregerats.

2.2.6 *Modellantaganden*

Industriproduktionsindex påverkas av modellantaganden.

Det huvudsakliga modellantagandet som görs i industriproduktionsindex är att förädlingsvärde approximeras med produktion. Eftersom det på korttidsbasis även är svårt för uppgiftslämnarna att lämna uppgift om produktion så approximeras vidare produktion med leveranser, arbetade timmar eller produktionsvolym, där bransch styr vilken av dessa tre variabler som används.

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

Ingen redovisning av osäkerhetsmått görs.

B.3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Uppgifter om leveranser, arbetade timmar och produktionsvolym samlas in varje månad.

3.2 Framställningstid

Industriproduktionsindex publiceras kl 09.30 senast 40 dagar efter månadens slut, med undantag av referensmånad juni som publiceras något senare. Förskjutningen beror på svårigheter att samla in uppgifter under sommarmånaderna.

När industriproduktionsindex för en ny månad publiceras revideras också indexet för tidigare månader. Normalt revideras materialet fem månader bakåt. Det beror i huvudsak på att nya respektive reviderade uppgifter har inkommit.

3.3 Punktlighet

Publicering sker enligt på förhand fastställd publiceringsplan.

B.4 Jämförbarhet och sam användbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Något som är betydande för jämförbarheten över tiden är de förändringar av näringsgrensindelning som gjorts under åren. Exempelvis användes indelningen SNI 2002 från 2002 till 2008, medan från 2009 beräknas och redovisas statistiken enligt SNI 2007. Tidsserier finns dock tillbakaräknade till 2000 i SNI 2007, vilket ändå möjliggör jämförbarhet under en viss tidsperiod.

Övergången till SNI 2007 innebär bland annat branscherna förlag-, grafisk-och annan reproduktionsindustri samt återvinningsindustrin inte längre ingår i industrinäringen.

Andra metodförändringar som kan ha betydelse för jämförbarheten över tiden är övergången från fastbasindex till kedjeindex som gjordes 2005 och att man succesivt sedan starten 1968 övergått från att använda produktionsvolym och arbetade timmar till att numera i största utsträckning använda leveranser som approximation för produktion.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Industriproduktionsindex omfattas av en EU-förordning som anger hur industriproduktionsindex skall beräknas. Därför torde möjligheten att jämföra statistiken med motsvarande inom andra EU-länder vara god.

4.3 Sam användbarhet med annan statistik

Statistiken är jämförbar med den svenska leverans- och orderstatistiken eftersom leveransuppgifter används i båda statistikprodukterna.

B.5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Varje månad publiceras statistiken på SCB:s webbplats i form av tabeller, diagram samt i Sveriges Statistiska Databaser (SSD). Uppgifterna publiceras senast 40 dagar efter referensmånadens slut enligt gällande Eurostat-förordning.

I samband med varje publicering skrivs ett pressmeddelande som innehåller den viktigaste informationen om industriproduktionens utveckling den senaste perioden. Pressmeddelandet publiceras på SCB:s webbplats. Ett mer kortfattat pressmeddelande skickas till olika nyhetsbyråer. Uppgifter om industriproduk-

tionen skickas även varje månad till Eurostat samt varje kvartal till FN.

5.2 Presentation

Framgår av publiceringen.

5.3 Dokumentation

Dokumentation om undersökningen finns tillgänglig i form av BaS, Beskrivning av statistiken, samt SCBDOK, Dokumentation av statistiken. Information om de slutgiltiga observationsregistren lagras i en databas kallas MetaPlus. Samtlig dokumentation finns att tillgå på SCB:s webbplats.

5.4 Tillgång till primärmaterial

Mikrodata som gör identifikation av objekt möjligt lämnas inte ut. SCB utför på beställning specialbearbetningar av primärmaterial från tidigare undersökningar. Forskare, utredare, m fl. kan efter prövning få tillgång till avidentifierat uppgiftsmaterial för egen bearbetning.

5.5 Upplysningstjänster

Vid frågor om statistiken kontakta:

Sofie Lord

Telefon 08 – 506 945 87

e-mail forhamn.efternamn@scb.se alternativt konjind@scb.se.